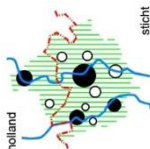

NIEUWSBRIEF

Januari 2018 nr. 01

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING
opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / www.shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34

Uit het bestuur

Van de voorzitter

Jaarwisseling

Uiteraard wens ik u, mede namens het bestuur en alle actieve vrijwilligers in onze vereniging, alle goeds toe voor 2018. We zullen proberen om er, met hulp van velen, ook weer een mooi verenigingsjaar van de te maken. Bij de wisseling van het jaar zijn er ook enkele veranderingen in de bezetting van onze organisatie. In de boekentafelcommissie moesten we helaas afscheid nemen van Bas van Noort, die inmiddels naar het buitenland is geëmigreerd. Zijn goede wensen voor het nieuwe jaar breng ik graag aan u over! Verder beëindigde Jose de Kruif haar werkzaamheden binnen de redactie van Heemtijdinghen. Beiden hebben een lange, en zeer gewaardeerde staat van dienst binnen onze vereniging en er past ons een woord van zeer grote dank voor alles wat ze voor ons hebben gedaan. Hulde! Binnen de boekentafelcommissie is er inmiddels versterking gekomen in de persoon van Gert-Jan Sluijs. Van harte welkom en ... veel genoeg in de immer gezellige commissie!

Tijdens de laatste lezing van vorig jaar werd in de pauze een korte Algemene Ledenvergadering gehouden die door circa 50 leden werd bezocht. Er lagen twee voorstellen ter tafel voor besluitvorming. Het eerste betrof de aanpassing van onze Statuten, zodanig dat onze vereniging de status kan aanvragen van een Algemeen Nut Beogende Instelling. Het voorstel werd met algemene stemmen aangenomen. Inmiddels zijn bij de notaris de benodigde handtekeningen gezet. Tegelijkertijd werden de Statuten van de Stichting Stichts-Hollandse Bijdragen (SHB) op een vergelijkbare manier aangepast en vastgesteld. Het tweede voorstel betrof een verhoging van de jaarlijkse contributie van € 5,- voor die leden die deze Nieuwsbrief per post willen blijven ontvangen. De verhoging is volgens het bestuur nodig om de al maar stijgende portokosten een beetje te kunnen compenseren. Het voorstel werd, met twee leden die zich van stemming onthielden, aangenomen. De verhoging gaat per direct in.

Contributie

De facturen voor deze 'postleden' worden eind januari 2018 verstuurd om iedereen de gelegenheid te bieden om eventueel het email adres door te geven (mail@shhv.info) zodat men de Nieuwsbrief voortaan elektronisch ontvangt en de contributieverhoging kan worden vermeden. De overige leden kunnen vanaf nu hun contributie voor 2018 voldoen, graag met vermelding van het lidnummer. Tarieven: € 25,- voor gewone leden, € 10,- voor partner- en juniorleden. Bankrekeningnummer: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden.

Niek de Kort – SHHV voorzitter

NIEUWSBRIEF

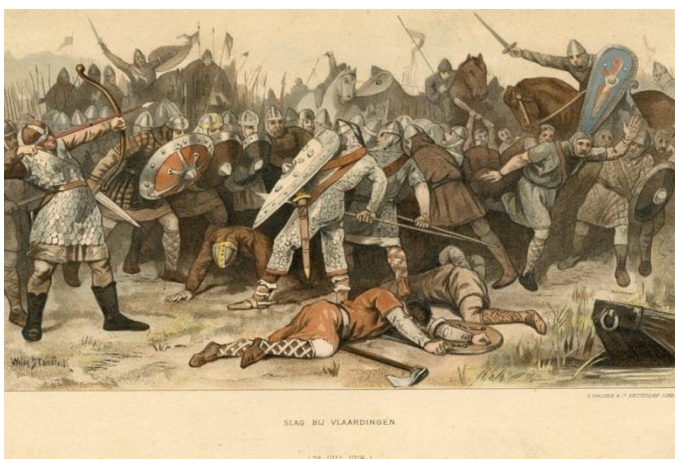
Januari 2018 nr. 01

Komende activiteiten

Dinsdag 23 januari, 20.00 uur – toegang gratis
Graafschap Holland en perikelen met de Bisschop – een lezing door Kees Nieuwenhuijsen
Locatie: De Dam, Wilhelminaweg 79, Woerden

Duizend jaar geleden lag Woerden op de grens van de machtsgebieden van de bisschop van Utrecht en de graaf van Holland. Beiden aasden op de uitgestrekte veengebieden en de inkomsten uit de veenontginningen en hun meningsverschillen losten ze met het zwaard op. De elfde eeuw was een tumultueuze periode vol veldslagen en moordpartijen. Op 23 januari zal Kees Nieuwenhuijsen een paar van die confrontaties belichten. De grootste en bekendste militaire confrontatie uit die dagen vond plaats op 29 juli 1018, toen bisschop Adelbold van Utrecht zijn rivaal graaf Dirk III bij Vlaardingen aanviel. Adelbold kreeg daarbij steun van de keizer van Duitsland en van enkele collega-bisschoppen. Samen brachten ze een enorm leger op de been maar toch wist Dirk III de strijd glorieus te winnen.

*Impressie van de Slag bij Vlaardingen in het jaar 1018
(foto: Kees Nieuwenhuijsen / Steelink)*

Er zijn historici die de 'Slag bij Vlaardingen' zien als het begin van het graafschap Holland met de graaf als de eigenlijke stichter. Zo staat het ook op het standbeeld van Dirk III op de hoek van het Vlaardingens Stadhuis. De slag zorgde er in ieder geval voor dat Dirk III een tijdje zijn gang kon gaan. De nederzetting groeide in de 11e eeuw uit tot een belangrijke handelsnederzetting en één van de belangrijkste - zo niet dé belangrijkste verblijfplaats van de graaf. Minder bekend is dat er in deze periode ook bij Bodegraven een veldslag tussen de graaf van Holland en de bisschop van Utrecht werd uitgevochten.

Er is slechts één eigentijds document waarin dit treffen kort en zonder jaartal wordt vermeld. Drie eeuwen later noemde de kroniekschrijver Johannes de Beke de 11e juli 1018 als datum van de Slag bij Bodegraven. Wanneer Beke's datering inderdaad juist zou zijn, dan zou de Slag bij Bodegraven een paar weken vóór de Slag bij Vlaardingen hebben plaatsgevonden. Maar, klopt deze datering eigenlijk wel?

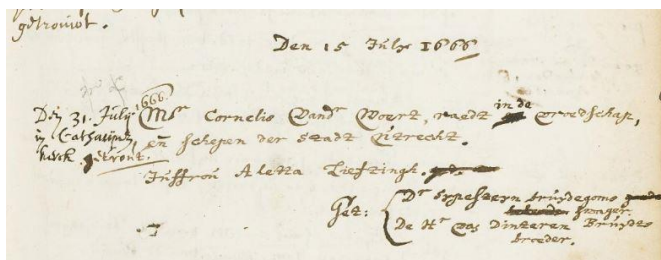
Kees Nieuwenhuijsen werd in 1954 geboren in Vlaardingen en studeerde biologie in Utrecht. Tegenwoordig is hij werkzaam als informatieanalist en woont hij in Rotterdam. In zijn vrije tijd is hij amateurhistoricus en schreef hij het boek 'Strijd om West-Frisia. De ontstaansgeschiedenis van het graafschap Holland: 900-1100'. Daarnaast is hij enthousiast re-enactor en middeleeuws zwaardvechter. Momenteel is hij druk met de organisatie van de 1000-jarige herdenking van de Slag bij Vlaardingen (1018-2018).

NIEUWSBRIEF

Januari 2018 nr. 01

EXTRA LEZING in verband met het 60-jarig jubileum

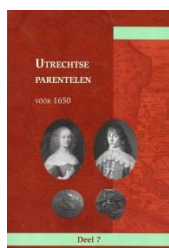
Maandag 5 februari, 20.30 uur – toegang gratis – LET OP: later aanvangstijdstip
Het hoe en waarom van De Utrechtse Parentelen – een lezing door Denis Verhoef
Locatie: Het Kasteel, Woerden

Voorbeeld van een gedigitaliseerde bron van Het Utrechts Archief, ten behoeve van genealogisch onderzoek.

De Utrechtse Parentelen vormen een bijzondere verzameling in genealogisch Nederland. De delen bevatten gegevens over ruim 4.000 gezinnen met sterk uiteenlopende posities in de maatschappij waarin zij ooit leefden. Er zijn verbanden beschreven langs adellijke lijn, maar ook komen bestuurders, ambachtslieden, vrije boeren, geestelijken, kunstenaars en criminelen aan bod.

Overigens is een parenteel een in generaties gerangschikte opgave van afstammelingen van een ouderpaar, zowel langs de mannelijke als vrouwelijke lijn. Het is daarmee de meeste uitgebreide vorm van familieonderzoek. Meestal maken genealogen een zogeheten kwartierstaat die vaak eindigt in het midden van de zeventiende eeuw. In de Utrechtse Parentelen beginnen de onderzoekers meestal in de vijftiende eeuw of zestiende eeuw, en werken die uit tot het midden van de zeventiende eeuw. Dat kan door het zeer rijke bronmateriaal dat in Het Utrechts Archief ter beschikking staat van de onderzoekers. Genealogen kunnen vaak zelf een aansluiting maken op de kwartierstaten waar ze mee bezig zijn. En zo een stuk 'verder' komen. Tijdens de lezing geeft Denis Verhoef uitleg over het hoe en waarom van deze parentelen, en krijgt u een mooi inkijkje in het prachtige vak van de genealogie!

Denis Verhoef is voorzitter van de werkgroep "Utrechtse Parentelen vóór 1650", uitgegeven door de Hollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht'. Zie ook www.onsvoorgeslacht.nl. De reeks bestaat uit zeven delen, waarvan deel vier tot en met zeven gelden als Liber Amicorum Nico Plomp, ter ere van zijn grote verdiensten als genealoog. In het kader van het 60-jarig jubileum heeft de SHHV bijgedragen aan de totstandkoming van het laatste deel.

Vooruitblik lezingen – aanvang 20.00 uur, toegang gratis

Dinsdag 20 februari 2018 Cees Eysberg – *Nederland Schaatsland* – en Niek de Kort – *IJstijden van alle tijden* – De Dam, Woerden

Woensdag 21 maart 2018 Frank Brandsma – *Koning Arthur* – De Dam, Woerden. Tevens vindt op deze avond de reguliere jaarlijkse Algemene Ledenvergadering plaats, voorafgaand aan de lezing. (Let op, de datum is veranderd!)

Maandag 16 april 2018 Willemeijn Floet – *Hofjes* – De Dam, Woerden

Dinsdag 15 mei 2018 (onder voorbehoud) Jan Burgers – *Het Schrift in de Middeleeuwen* – De Dam, Woerden, en **Vrijdag 25 mei 2018** (onder voorbehoud) excursie in relatie tot deze lezing.

TIP: Voor alle leden die daar interesse in hebben, is een cadeau beschikbaar in de vorm van een prachtige reproductie. U kunt het in een stevige koker verpakte cadeau afhalen bij de boekentafel die u vindt bij onze lezingen. De kaarten worden niet toegezonden. Afhalen bij Peter van der Horst is in januari niet mogelijk. Voor daarna: zie de volgende Nieuwsbrief.

Wetenswaardigheden

Art Deco – Gemeentemuseum Den Haag

Tot en met 4 maart 2018 – toegangsprijs en openingstijden: www.gemeentemuseum.nl

Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag

Georges Lepape, pochoirdruk uit "Les Choses de Paul Poiret" (1911). (Foto: Gemeentemuseum Den Haag)

Paul Poiret was een van de grote vernieuwers van de mode aan het begin van de 20ste eeuw. Hij bevrijdde dames van het korset, ontwierp opvallende kimono-vormige mantels en hij was een meester in het draperen. Hij was een van de eerste moderne couturiers die streefde naar een 'totaalkunstwerk'. Poiret omringde zich met kunstenaars, vormgevers en architecten die hij allen inzette bij de ontwikkeling en promotie van zijn eigen creaties. Hij werkte onder anderen met Raoul Dufy, Mallet-Stevens en Man Ray, en hield van het moderne werk van Brancusi, Robert Delaunay en ... Kees van Dongen! Poiret creëerde een eigen stijl die van grote invloed zou zijn op de westerse kunstwereld. Deze stijl, en die van de kunstenaars met wie hij zich omringde, zou het kraambled blijken van de art deco. Poiret kan dan ook met recht de vader van de art deco worden genoemd. Prachtige expositie – zeer aanbevolen!

Jongkind en Vrienden – Dordrechts Museum

Tot en met 27 mei 2018 – toegangsprijs en openingstijden: www.dordrechtmuseum.nl

Museumstraat 40, 3311 XP Dordrecht

Jongkind – Le port de Dordrecht, 1896. (Foto: Dordrechts Museum)

Johan Barthold Jongkind (1819-1891) is een sleutelfiguur in de schilderkunst van de 19de eeuw en pionier van het impressionisme. Hij werd geboren in Nederland, maar woonde het grootste

deel van zijn leven in Frankrijk, waar hij bevriend raakte met kunstenaars als Monet, Boudin, Daubigny en Pissarro. Jongkind schilderde naast stadsgezichten vooral kust- en rivierlandschappen. De tentoonstelling in het Dordrechts Museum toont schilderijen van Jongkind en van zijn Franse vrienden zoals Monet, Boudin en Daubigny, uit museale en particuliere verzamelingen in binnen- en buitenland. Een kleine selectie aquarellen laat zijn virtuositeit van zijn vlugge, rake penseelstreek zien. Veel van de getoonde werken zijn voor het eerst te zien in Nederland. Op de tentoonstelling zijn ook werken van onbekende meesters te zien zoals van A. Cals, een van zijn meest trouwe en beste vrienden.

Deze Nieuwsbrief is namens het bestuur samengesteld, onder dank aan de vele informanten en tipgevers. **Suggesties voor de volgende Nieuwsbrief? Mail de informatie naar mail@shhv.info**